

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»

ԻԱՄ խորհրդի

26/11/2010թ թիվ 27-Լ որոշմամբ

Փոփոխված է 29/12/2010թ թիվ 47-Լ որոշմամբ

04/02/2011թ թիվ 14-Լ որոշմամբ

22/07/2011թ թիվ 63-Լ որոշմամբ

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»

ԻԱՄ խորհրդի նախագահ

----- Անդրանիկ Նորեկյան

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է

(վերջին փոփոխությունը գրանցված է)

ՀՀ կենտրոնական բանկում

«12» օգոստոսի 2011թ

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ

----- Արթուր Զավադյան

ԿԱՆՈՆՆԵՐ RL 1-014

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՎՏՈԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԲՅՈՒՐՈ»

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՄԻՈՒԹՅԱՆ

(ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ, ՆՐԱՆՑ ՀԵՏ ԿՆՔՎՈՂ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԵՐԻ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԵՎ ԱՊՊԱ ՈԼՈՐՏՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՏԱՀԱՐԻ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ)

ԲԱԺԻՆ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՑԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 1

ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ

1. Սույն կանոններով սահմանվում են՝

1) ԱՊՊԱ ոլորտում՝ համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի դեպքում ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն իրականացնող փորձագետների որակավորման և որակավորումից զրկման կարգը, հիմքերը և պայմանները,

2) ԱՊՊԱ ոլորտում՝ ստանդարտ հատուցման գործընթացի դեպքում ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն իրականացնող փորձագետների որակավորման և որակավորումից զրկման կարգը, հիմքերը և պայմանները,

3) ԱՊՊԱ ոլորտում՝ ապահովագրական պատահարի պատճառների լրացուցիչ և կրկնակի փորձաքննություն իրականացնող փորձագետների որակավորման և որակավորումից զրկման կարգը, հիմքերը և պայմանները,

4) փորձագետների հետ կնքվող աշխատանքային և պատվիրակման պայմանագրերին ներկայացվող պահանջները, ինչպես նաև այդ պայմանագրերի՝ Բյուրոյում գրանցման կարգն ու պայմանները,

5) փորձագետների կողմից տրվող եզրակացություններին ներկայացվող նվազագույն պահանջները:

ԳԼՈՒԽ 2

ԿԱՆՈՆՆԵՐՈՒՄ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2. Սույն կանոններում օգտագործվող հասկացությունները կիրառվում են հետևյալ իմաստով՝

1) **ապահովագրական ընկերություն**՝ «Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» իրավաբանական անձանց միության անդամ ապահովագրական ընկերություն,

2) **Բյուրո**՝ «Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ,

3) **Խորհուրդ**՝ Բյուրոյի խորհուրդ,

4) **Օրենք**՝ «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք,

5) **Որակավորման հանձնաժողով**՝ Խորհրդին կից ստեղծված խորհրդակցական բնույթի որոշումներ կայացնող հանձնաժողով, որի որոշման հիման վրա Խորհուրդը սույն կանոններով սահմանված կարգով որակավորում է փորձագետներին,

6) **Կոմիտե**՝ Բյուրոյում գործող մարմին, որը սույն կանոններով նախատեսված կարգով ստուգում է փորձագետների հետ կնքված պայմանագրերի համապատասխանությունը և որի եզրակացության հիման վրա Բյուրոյի գործադիր տնօրենը գրանցում է փորձագետների հետ կնքված պայմանագրերը,

7) **համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթաց՝** Խորհրդի կողմից հաստատված ԱՊՊԱ պայմաններով նախատեսված համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթաց,

8) **ստանդարտ հատուցման գործընթաց՝** Խորհրդի կողմից հաստատված ԱՊՊԱ պայմաններով նախատեսված ստանդարտ հատուցման գործընթաց,

9) **ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետ՝** ստանդարտ հատուցման գործընթացի դեպքում ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն իրականացնելու համար որակավորված ֆիզիկական անձ կամ կազմակերպություն (այսուհետ նան՝ փորձագիտական կազմակերպություն), որն ապահովագրական ընկերության հետ կնքված աշխատանքային կամ պատվիրակման պայմանագրի հիման վրա իրավասու է իրականացնել ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն ստանդարտ հատուցման գործընթացի դեպքում,

10) **համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի փորձագետ՝** համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի դեպքում ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն իրականացնելու համար որակավորված ֆիզիկական անձ, որն ապահովագրական ընկերության հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի հիման վրա իրավասու է իրականացնել ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի դեպքում,

11) **փորձագետ՝** ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետ և (կամ) համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի փորձագետ,

12) **նշանակալից մասնակից՝** «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի համաձայն նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձ:

3. Սույն կանոններում օգտագործված այլ հասկացություններն ունեն «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում կիրառվող նշանակությունը:

ԲԱԺԻՆ 2

ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 3

ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐԻ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

4. Ապահովագրական ընկերությունները (Բյուրոն) Օրենքով նախատեսված դեպքերում փորձաքննություն նշանակելիս ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննությունը կարող են հանձնարարել (պատվիրել) միայն համապատասխան որակավորում (ստանդարտ, համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման դեպքերում, լրացուցիչ, կրկնակի փորձաքննության կամ ստուգիչ փորձաքննության իրականացման) ունեցող այն փորձագետներին, որոնց հետ կնքված աշխատանքային (պատվիրակման) պայմանագիրը, սույն կանոնների համաձայն, գրանցվել է Գործադիր տնօրենի կողմից՝ բացառությամբ Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար

պատասխանատու պետական մարմնի և քրեական հետապնդման մարմինների, որոնց ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն պատվիրելու համար պայմանագրի առկայություն և (կամ) գրանցում պարտադիր չէ:

5. Ապահովագրական ընկերությունները պետք է ունենան սույն կանոնների համաձայն Բյուրոյում գրանցված գործող պայմանագրեր Բյուրոյի կողմից որակավորված առնվազն հետևյալ փորձագետների հետ՝

1) ստանդարտ հատուցման գործընթացի առնվազն 2 փորձագետ՝ ապահովելով Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում ստանդարտ հատուցման գործընթացով փորձաքննության իրականացման հնարավորությունը,

2) համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի առնվազն 2 փորձագետ աշխատակից՝ ապահովելով Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացով փորձաքննության իրականացման հնարավորությունը: Ընդ որում, սույն ենթակետով նախատեսված առնվազն 2 փորձագետը, բացի տվյալ ընկերությունից, չպետք է լինեն մեկից ավելի ապահովագրական ընկերության կամ ԱՊՊԱ ոլորտում վնասների գնահատում կամ պատահարի պատճառների փորձաքննություն իրականացնող կազմակերպության աշխատակից:

6. Փորձագետները ԱՊՊԱ պատահարի պատճառների փորձաքննության ոլորտում ստանում են հետևյալ տեսակի որակավորումները՝

1) Ստանդարտ հատուցման գործընթացում փորձաքննություններ իրականացնելու համար,

2) Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացում փորձաքննություններ իրականացնելու համար:

7. Ստանդարտ հատուցման գործընթացով որակավորված ֆիզիկական անձ փորձագետն իրավունք ունի իրականացնել նաև համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի փորձաքննություն:

7.1. Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացով որակավորված փորձագետն իրավունք ունի իրականացնել նաև այնպիսի ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձաքննություն, որի դեպքում ճանապարհատրանսպորտային պատահարի բոլոր մասնակիցների՝ պատահարի վայրում պատահարին մասնակցած ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվությունն ապահովագրած բոլոր ապահովագրական ընկերությունների (առկայության դեպքում) ներկայացուցիչների համաձայնությամբ (այդպիսի համաձայնությունը հավաստվում է Բյուրոյի կանոնների համաձայն մեղավորության վերաբերյալ համաձայնության ակտի ստորագրմամբ) արտահայտված գրավոր պահանջով իրավասու պետական մարմինը վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի հիման վրա վարչական վարույթ չի իրականացրել: Ընդ որում, սույն կետով նախատեսված փորձաքննություններն իրականացնելիս համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի փորձագետը հիմնվում է բացառապես ճանապարհային երթևեկության անվտանգության համար պատասխանատու լիազոր մարմնի կողմից կազմված ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասնակիցների՝ վարույթ իրականացնելու պահանջից հրաժարվելու մասին համաձայնության, ինչպես նաև ճանապարհատրանս-

պորտային պատահարի սխեմայի, պատահարի վերաբերյալ ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասնակիցների բացատրությունների և մեղավորության վերաբերյալ համաձայնության ակտի վրա:

8. Ստանդարտ հատուցման գործընթացում որակավորված փորձագետ են համարվում Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական մարմինը, քրեական հետապնդման մարմինները, սույն կանոնների 4-րդ կամ 9-րդ գլխով սահմանված կարգով որակավորում ստացած ֆիզիկական անձը կամ փորձագիտական կազմակերպությունը, Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի «Փորձաքննությունների ազգային բյուրո» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը և Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության «Հայաստանի Հանրապետության փորձագիտական կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը:

9. Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացում որակավորված փորձագետ է համարվում սույն կանոնների 5-րդ գլխով սահմանված կարգով որակավորում ստացած ֆիզիկական անձը:

10. Լրացուցիչ և կրկնակի փորձաքննություններ, ինչպես նաև Բյուրոյի կողմից նշանակված ստուգիչ փորձաքննություններ իրականացնելու համար որակավորված փորձագետ է համարվում ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետը:

11. ԱՊՊԱ գծով Բյուրոյի կրկնակի կամ ստուգիչ փորձաքննությունը չի կարող իրականացվել տվյալ ապահովագրական պատահարի հետ կապված առաջնային և (կամ) լրացուցիչ փորձաքննություն իրականացրած փորձագետի կողմից:

12. Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական մարմինը և քրեական հետապնդման մարմինները սույն կանոնների 8-րդ և 10-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում համարվում են Խորհրդի կողմից որակավորված՝ առանց սույն կանոններով նախատեսված համապատասխան ընթացակարգերի պահպանման: Սույն կանոններով փորձագետին և նրա հետ կնքվող պայմանագրին, ինչպես նաև փորձագիտական եզրակացությանը ներկայացվող պահանջները չեն տարածվում Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական մարմնի և քրեական հետապնդման մարմինների վրա:

13. Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի «Փորձաքննությունների ազգային բյուրո» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը և Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության «Հայաստանի Հանրապետության փորձագիտական կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը սույն կանոնների 8-րդ և 10-րդ կետերով նախատեսված դեպքերում համարվում են Խորհրդի կողմից որակավորված՝ առանց սույն կանոններով նախատեսված համապատասխան ընթացակարգերի պահպանման:

14. Սույն կանոնների 12-րդ և 13-րդ կետերում նշված փորձագետներից բացի մնացած փորձագետները որակավորվում, և ապահովագրական ընկերությունների հետ նրանց կնքած պայմանագրերը գրանցվում են (գրանցվում են նաև Հայաստանի Հանրապետության գիտությունների ազգային ակադեմիայի «Փորձաքննությունների ազգային բյուրո» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության և Հայաստանի Հանրապետության

արդարադատության նախարարության «Հայաստանի Հանրապետության փորձագիտական կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրերը) սույն կանոններով սահմանված ընդհանուր կարգով:

15. Խորհրդի կողմից անձի ներկայացրած փորձագետի որակավորում տրամադրելու դիմումը մերժվելու դեպքում տվյալ անձը որակավորման տրամադրումը մերժելու պահից՝ մեկ ամսվա ընթացքում, չի կարող փորձագետի որակավորում տրամադրելու նոր դիմում ներկայացնել Բյուրո:

16. Բյուրոն իր ինտերնետային կայքի «Փորձագետներ» բաժնում հրապարակում է փորձագետների վերաբերյալ սույն կանոններով նախատեսված տեղեկատվությունը: Բյուրոյի կողմից փորձագետների որակավորման փաստը հավաստվում է իր ինտերնետային կայքում վերջիններիս մասին տեղեկատվության հրապարակմամբ: Որակավորված անձի գրավոր պահանջով նրան տրամադրվում է որակավորման փաստը հավաստող տեղեկանք՝ ստորագրված Բյուրոյի գործադիր տնօրենի կողմից և հաստատված Բյուրոյի կնիքով: Բյուրոյի ինտերնետային կայքում հրապարակված փորձագետների տվյալների թարմացումները կատարվում են Բյուրոյի կողմից համապատասխան տեղեկատվությունը ստացվելուց հետո՝ 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

ԲԱԺԻՆ 3

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁ ՓՈՐՁԱԳԵՏՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 4

ՍՏԱՆԴԱՐՏ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

17. Որպես ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետ որակավորվելու համար ֆիզիկական անձը պետք է բավարարի հետևյալ պահանջներին՝

- 1) ունի բարձրագույն կրթություն,
- 2) ճանաչված չէ անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
- 3) դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար չունի օրենքով սահմանված կարգով չմարված կամ չհանված դատվածություն,
- 4) օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով զրկված չէ փորձաքննության (դրա որևէ տեսակի) ոլորտում որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ ավտոտեխնիկական փորձաքննությամբ զբաղվելու իրավունքից,
- 5) քրեական գործով ներգրավված չէ որպես կասկածյալ, մեղադրյալ կամ ամբաստանյալ,
- 6) ճանաչված չէ սնանկ և չունի ժամկետանց պարտավորություններ,
- 7) չունի վատ համբավ կամ հեղինակություն,
- 8) ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հանգամանքների փորձաքննության ոլորտում ունի Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության դատական փորձագետի որակավորման հանձնաժողովի և (կամ) ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի համակարգում ստեղծված դատական փորձագետի որակավորման հանձնաժողովի կողմից շնորհված որակավորում կամ ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հանգամանքների փորձաքննության ոլորտում ունի օտարերկրյա հեղինակավոր կազմակերպության կողմից վերջին հինգ տարվա ընթացքում տրված համապատասխան որակավորման վկայական: Ընդ որում, օտարերկրյա

կազմակերպությունների կողմից տրված փաստաթղթերի կամ որակավորման վկայականների՝ Բյուրոյի կողմից ընդունելիությունը որոշում է Խորհուրդը (Որակավորման հանձնաժողովը),

9) վերջին տաս տարիների ընթացքում ունի առնվազն երեք տարվա աշխատանքային փորձ ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հանգամանքների փորձաքննության ոլորտում,

10) ունի փորձագետի համար բավարար մասնագիտական և գործարար որակներ, մասնավորապես՝

ա. տեղեկացվածությունը ԱՊՊԱ ոլորտի իրավական ակտերին և սույն կանոններում արտացոլված սկզբունքներին և պահանջներին,

բ. տեղեկացվածությունը ճանապարհային երթևեկության անտանգության վերաբերյալ ՀՀ իրավական ակտերին և ճանապարհային երթևեկության կանոններին,

գ. հաղորդակցման հմտությունները և կազմակերպչական ձիրքը,

դ. արագ կողմնորոշվելու, ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու ունակությունը,

ե. աշխատանքի նկատմամբ բարեխիղճ վերաբերմունքը և բարձր պատասխանատվության զգացումը,

զ. օբյեկտիվ և անկողմնակալ որոշումներ ընդունելու կարողությունը:

ԳԼՈՒԽ 5

ՀԱՄԱՁԱՅՆԵՑՎԱԾ ՀԱՅՏԱՐԱՐԱԳՐՈՎ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

18. Որպես համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի փորձագետ որակավորվելու համար ֆիզիկական անձը պետք է բավարարի հետևյալ պահանջներին՝

1) ունի բարձրագույն կրթություն,

2) ճանաչված չէ անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,

3) դիտավորությամբ կատարված հանցագործության համար չունի օրենքով սահմանված կարգով չմարված կամ չհանված դատվածություն,

4) օրինական ուժի մեջ մտած դատավճռով զրկված չէ փորձաքննության (դրա որևէ տեսակի) ոլորտում որոշակի պաշտոններ զբաղեցնելու կամ ավտոտեխնիկական փորձաքննությամբ զբաղվելու իրավունքից,

5) քրեական գործով ներգրավված չէ որպես կասկածյալ, մեղադրյալ կամ ամբաստանյալ,

6) ճանաչված չէ սնանկ և չունի ժամկետանց պարտավորություններ,

7) չունի վատ համբավ կամ հեղինակություն,

8) վերջին երեք տարվա ընթացքում ունի ճանապարհատրանսպորտային պատահարի հանգամանքների փորձաքննության ոլորտում կամ ապահովագրական ընկերությունում ապահովագրական հատուցումների կարգավորման հետ կապված պաշտոնում աշխատելու (մասնավորապես պայմանագրի հիման վրա իրականացնում կամ իրականացրել է ապահովագրական պատահարի վայր ժամանում և պատահարների գրանցում և (կամ) պատահարի պատճառների ուսումնասիրություն և փաստաթղթերի հավաքագրում և (կամ) ապահովագրական հատուցումը վճարելու կամ այն մերժելու մասին եզրակացության, առաջարկության կամ կարծիքի տրամադրում) առնվազն մեկ տարվա փորձ,

9) ունի փորձագետի համար բավարար մասնագիտական և գործարար որակներ, մասնավորապես՝

ա. տեղեկացվածությունը ԱՊՊԱ ոլորտի իրավական ակտերին և սույն կանոններում արտացոլված սկզբունքներին և պահանջներին,

բ. տեղեկացվածությունը ճանապարհային երթևեկության անտանգության վերաբերյալ ՀՀ իրավական ակտերին և ճանապարհային երթևեկության կանոններին,

գ. հաղորդակցման հմտությունները և կազմակերպչական ձիրքը,

դ. արագ կողմնորոշվելու, ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու ունակությունը,

ե. աշխատանքի նկատմամբ բարեխիղճ վերաբերմունքը և բարձր պատասխանատվության զգացումը,

զ. օբյեկտիվ և անկողմնակալ որոշումներ ընդունելու կարողությունը:

ԳԼՈՒԽ 6

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ՄԻՋԵՎ ԿՆՔՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ

19. Ապահովագրական ընկերության և ֆիզիկական անձ փորձագետի միջև կնքված աշխատանքային պայմանագիրը պետք է առնվազն պարունակի՝

1) պայմանագրի գործողության ժամկետները և պայմանագրի վաղաժամկետ դադարեցման հիմքերը,

2) թույլատրված փորձաքննության տեսակները (շրջանակը),

3) փորձագետի պարտավորությունը՝ հրաժարվելու փորձաքննություն իրականացնելուց այն դեպքերում, երբ ինքը փոխկապակցված է պատահարի մասնակիցներից որևէ մեկի հետ կամ որևէ կերպով առկա է շահերի բախում,

4) փորձագետի պարտավորությունը՝ փորձաքննության իրականացման գործընթացում առաջնորդվել օրենքով և ԱՊՊԱ ոլորտում փորձաքննության ոլորտը կարգավորող Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջներով և սկզբունքներով, և ապահովագրական ընկերության պարտավորությունը՝ այդ պահանջների կամ դրանց փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելուց առնվազն մեկ աշխատանքային օր առաջ պատշաճ կերպով ծանոթացնել փորձագետին համապատասխան կանոններին և դրանց փոփոխություններին,

5) նշում այն մասին, որ փորձագետը ծանոթ է Բյուրոյի կողմից սահմանված դեպքերում և կարգով փորձագետների որակավորումից զրկման, ինչպես նաև փորձագետի հետ կնքված պայմանագրի գրանցման և գրանցումից հանելու հիմքերին, կարգին և հետևանքներին,

6) փորձագետի լիակատար նյութական պատասխանատվությունը իր կողմից փորձաքննության իրականացման ընթացքում իր մասնագիտական սխալի կամ անփութության, ինչպես նաև դիտավորյալ գործողությունների հետևանքով տուժողին, նրա իրավահաջորդին, ապահովադրին, ապահովագրված անձին, ապահովագրական ընկերությանը և (կամ) Բյուրոյին պատճառված վնասների համար,

7) փորձագետի պարտավորությունը իր կողմից կատարված փորձաքննության գծով նշանակված լրացուցիչ, կրկնակի, Բյուրոյի ստուգիչ փորձաքննությունների գործընթացներում, դրա հետ կապված վարչական և դատական վարույթներում ցանկացած

շահագրգիռ անձի համապատասխան պահանջի առկայությամբ մասնակցելու և հիմնավորելու իր կողմից կատարված փորձաքննության արդյունքները,

8) փորձագետի պարտավորությունը՝ ապահովագրական ընկերության կողմից համապատասխան հանձնարարականն ստանալուց հետո՝ առավելագույնը 10 (իսկ համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացների դեպքում՝ առավելագույնը 3) աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրել փորձագիտական եզրակացություն կամ առավելագույնը 3, իսկ համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացների դեպքում՝ առավելագույնը 1 աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրել փորձագիտական եզրակացություն տալու անհնարինության մասին գրավոր բացատրություն,

9) այն աշխարհագրական ծածկույթը, որի շրջանակներում փորձագետը պարտավորվում է կատարել պայմանագրով իրեն պատվիրված փորձաքննությունը,

10) փորձագետի պարտավորությունը՝ օրենքով սահմանված կարգով պահպանելու պայմանագրի շրջանակներում իրականացված փորձաքննության գործընթացում իրեն հայտնի դարձած ապահովագրական, առևտրային կամ այլ գաղտնիք պարունակող տեղեկությունների գաղտնիությունը:

ԳԼՈՒԽ 7

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ

20. Ֆիզիկական անձ փորձագետները Խորհրդում անցնում են որակավորման փուլ, իսկ նրանց հետ կնքված պայմանագրերը՝ Կոմիտեում գրանցման փուլ: Որակավորման փուլը ենթադրում է սույն կանոններով սահմանված ֆիզիկական անձին ներկայացվող պահանջների համապատասխանության ստուգում և Որակավորման հանձնաժողովի (Խորհրդի) կողմից սույն կանոնների 17-րդ կետի 10-րդ ենթակետով նախատեսված հարցերի շրջանակներում հարցազրույցի անցկացում: Որակավորման հանձնաժողովը (Խորհուրդը) փորձագետի որակավորում տրամադրելու դիմում ներկայացրած անձին կարող է չհրավիրել հարցազրույցի այն դեպքերում, երբ նա նախկինում արդեն մեկ անգամ որակավորվել է Բյուրոյի կողմից և ԱՊՊԱ ոլորտում նրա իրականացրած մասնագիտական գործունեության ընթացքում խախտումներ չեն արձանագրվել:

21. Ֆիզիկական անձ փորձագետի որակավորում ստանալու համար թեկնածուն Բյուրոն է ներկայացնում՝

1) դիմում որակավորում ստանալու համար (համաձայն **ձև 1-ի**),

2) անձը հավաստող փաստաթղթի պատճենը,

3) բարձրագույն ուսումնական հաստատության կողմից տրված դիպլոմի պատճենը,

4) հայտարարություն սույն կանոնների 17-րդ կետի 2-ից 6 ենթակետերով նախատեսված հիմքերի բացակայության վերաբերյալ,

5) սույն կանոնների 17-րդ կետի 8-րդ ենթակետով սահմանված որակավորումը հավաստող որակավորման վկայականի կամ հավաստող այլ փաստաթղթի պատճենը (միայն ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետի որակավորում ստանալու համար),

6) սույն կանոնների համապատասխանաբար 17-րդ կետի 9-րդ ենթակետով (ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետի դեպքում) կամ 18-րդ կետի 8-րդ ենթակետով

(համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացի փորձագետի դեպքում) նախատեսված փորձը հիմնավորող փաստաթղթեր:

22. Բյուրոյի գործադիր տնօրենը և (կամ) Խորհուրդը (Որակավորման հանձնաժողովը) կարող են թեկնածուից պահանջել նաև սույն կանոնների 21-րդ կետում արտացոլված փաստաթղթերի կամ տեղեկատվության արժանահատավատությունը հիմնավորող այլ տվյալներ, նյութեր, փաստաթղթեր և տեղեկանքներ:

23. Որակավորման հանձնաժողովը ֆիզիկական անձ փորձագետների որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության ստուգումն իրականացնում է սույն կանոնների 21-րդ կետում նշված փաստաթղթերը Բյուրո ներկայացնելու պահից՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Բյուրոն տեղեկացնում է թեկնածուին հարցազրույցի հրավիրելու մասին՝ Որակավորման հանձնաժողովի այն նիստից առնվազն մեկ աշխատանքային օր առաջ, որտեղ ընդգրկված է տվյալ թեկնածուի որակավորման կամ որակավորումը մերժելու մասին հարցը:

24. Փաստաթղթերը ոչ ամբողջական կամ թերի լինելու դեպքում Բյուրոյի գործադիր տնօրենը թեկնածուին որակավորում տալու հարցը Որակավորման հանձնաժողով չի ներկայացնում և թեկնածուի կողմից դիմումը ստանալու պահից՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, գրավոր իրազեկում է թեկնածուին այդ մասին: Ծանուցման պահից՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, թեկնածուի կողմից բոլոր փաստաթղթերը պատշաճ կերպով ներկայացվելու դեպքում դիմումը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը:

25. Խորհրդի կողմից փորձագետների որակավորումն իրականացվում է հետևյալ ընթացակարգով՝

1) Որակավորման հանձնաժողովը ներկայացված փաստաթղթերի ուսումնասիրության և բանավոր հարցազրույցի (նման հարցազրույց անցկացվելու դեպքում) արդյունքում կայացնում է դիմում ներկայացրած անձին որակավորելու մասին դրական կամ բացասական եզրակացություն,

2) Որակավորման հանձնաժողովի կողմից բացասական եզրակացություն կայացվելու դեպքում թեկնածուի դիմումը համարվում է մերժված: Որակավորման հանձնաժողովի կողմից դրական եզրակացություն կայացվելու դեպքում համապատասխան որոշումը 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում էլեկտրոնային եղանակով ուղարկվում է Բյուրոյի խորհրդի բոլոր անդամներին՝ բացառությամբ այն անդամների, որոնք մասնակցել են որակավորման հանձնաժողովի տվյալ նիստին,

3) Սույն կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված կարգով որակավորման հանձնաժողովի որոշումն ուղարկվելուց հետո՝ 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում, Բյուրոյի խորհրդի առնվազն երեք անդամից (ներառյալ՝ հանձնաժողովի կազմում դեմ քվեարկած խորհրդի անդամները) հանձնաժողովի ընդունված որոշման վերաբերյալ անհամաձայնություն չստացվելու դեպքում դիմում ներկայացրած անձը համարվում է Բյուրոյի խորհրդի կողմից որակավորված Որակավորման հանձնաժողովի կողմից համապատասխան որոշումը կայացվելու պահից,

4) Սույն կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված կարգով Բյուրոյի առնվազն երեք անդամի անհամաձայնությունն ստացվելու դեպքում դիմում ներկայացրած անձի որակավորման

հարցն ընդգրկվում է Բյուրոյի խորհրդի առաջիկա նիստի օրակարգում և ընդունվում ընդհանուր կարգով:

26. Սույն կանոնների 25-րդ կետի 3-րդ կամ 4-րդ ենթակետով նախատեսված կարգով փորձագետին որակավորելու պահից՝ 10-օրյա ժամկետում, Բյուրոն իր ինտերնետային կայքում հրապարակում է որակավորված անձի անունը, ազգանունը, թույլատրված գործունեությունը, որակավորման գործողության ժամկետը, ապահովագրական ընկերության անվանումը, որի հետ կնքված պայմանագիրը գրանցված է Բյուրոյի կողմից, և նշումներ որակավորումից զրկված լինելու կամ որակավորումը կասեցնելու կամ որակավորումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:

27. Փորձագետի որակավորումը տրվում է մեկ տարի ժամկետով:

28. Որակավորում ստացած անձանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը հաշվառվում է Բյուրոյում վարվող էլեկտրոնային գրանցամատյանում, որտեղ գրառվում են որակավորված անձի անունը, ազգանունը, անձնագրի սերիան և համարը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, թույլատրված գործունեությունը, որակավորման գործողության ժամկետը, պայմանագրի գրանցման ամսաթիվը, ապահովագրական ընկերության անվանումը, որի հետ կնքված պայմանագիրը գրանցված է Բյուրոյի կողմից, փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկատվություն և նշումներ որակավորումից զրկված լինելու կամ որակավորումը կասեցնելու կամ որակավորումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:

29. Որակավորում ստանալու համար Բյուրո ղիմած, սակայն որակավորում չստացած փորձագետների վերաբերյալ տեղեկատվությունը նույնպես հաշվառվում է Բյուրոյի համապատասխան էլեկտրոնային գրանցամատյանում:

30. Որակավորման հանձնաժողովը (Խորհուրդը) մերժում է թեկնածուին որակավորում տրամադրելը, եթե՝

1) Որակավորման հանձնաժողովի (Խորհրդի) հիմնավորված կարծիքով թեկնածուն չունի փորձագետի համար բավարար մասնագիտական և գործարար որակներ,

2) ներկայացված փաստաթղթերը չեն համապատասխանում սույն կանոններին, կամ ներկայացվել են կեղծ փաստաթղթեր կամ ներկայացված փաստաթղթերում արտացոլվել են ոչ արժանահավատ տեղեկություններ,

3) սույն կանոնների 17-րդ կետի 8-րդ ենթակետում նշված կազմակերպության կողմից տրված որակավորման վկայականը Որակավորման հանձնաժողովի (Խորհրդի) կողմից ընդունելի չէ,

4) թեկնածուն ղիմում ներկայացնելուն նախորդող երեք տարվա ընթացքում Բյուրոյի կողմից զրկվել է որակավորումից՝ բացառությամբ սույն կանոնների 31.2-րդ կետի 2)-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերի,

5) որակավորում տրամադրելու՝ թեկնածուի նախորդ մերժված ղիմումից հետո մեկ ամիսը չի լրացել:

31. Խորհուրդը նախագուշացնում է փորձագետին, զրկում է նրան որակավորումից կամ կասեցնում է նրա որակավորման գործողությունը Որակավորման հանձնաժողովի որոշման հիման վրա՝ սույն կանոնների 25-րդ կետով սահմանված կարգով: Խորհուրդը կարող է նախագուշացնել փորձագետին, որակավորումից զրկել նրան կամ կասեցնել նրա

որակավորման գործողությունը սույն կանոնների համապատասխանաբար 31.1-րդ, 31.2-րդ կամ 31.3-րդ կետով նախատեսված դեպքերում:

31.1. Խորհուրդը կարող է նախագգուշացնել փորձագետին (ինչի մասին Բյուրոն հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում), եթե նրա կողմից խախտվել են իր հետ կնքված պայմանագրի՝ սույն կանոնների 19-րդ կետի 3-րդ, 4-րդ, 7-րդ, 8-րդ, 10-րդ ենթակետերով նախատեսված պահանջները:

31.2. Խորհուրդն իրավունք ունի գրկել փորձագետին որակավորումից (ինչի մասին Բյուրոն հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում), եթե՝

1) պարզվում է, որ վերջինս որակավորման կամ գրանցման փուլում ներկայացրել է կեղծ տեղեկություններ կամ փաստաթղթեր,

2) սույն կանոնների 31.3-րդ կետի 1-ին ենթակետով սահմանված հիմքով փորձագետի որակավորման գործողությունը կասեցնելու ժամկետի ավարտից հետո չեն վերացել կասեցման հիմքերը,

3) Խորհրդի (Որակավորման հանձնաժողովի) հիմնավոր կարծիքով ԱՊՊԱ ոլորտում տվյալ փորձագետի կողմից պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության իրականացումը կարող է նպաստել զեղծարարությունների մեծացմանը, ինչպես նաև վտանգել ԱՊՊԱ ոլորտի պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննությունների գործընթացի անաչառությունը,

4) վերջին 1 տարվա ընթացքում փորձագետի նկատմամբ երկրորդ անգամ է կիրառվում նախագգուշացում կամ Խորհրդի (Որակավորման հանձնաժողովի) կարծիքով սույն կանոնների 31.1-րդ կետով նախատեսված՝ փորձագետի կողմից թույլ տրված խախտման համար նախագգուշացման կիրառումը չի համապատասխանում խախտման ծանրությանը կամ չի կարող ապահովել փորձագետի կողմից հետագայում նմանատիպ խախտումների կատարման բացառումը:

31.3. Խորհուրդն իրավունք ունի կասեցնել փորձագետի որակավորման գործողությունը (ինչի մասին Բյուրոն հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում), եթե՝

1) պարզվում է, որ նա չի բավարարում սույն կանոններով փորձագետի որակավորման համար սահմանված պահանջներին,

2) Խորհրդի (Որակավորման հանձնաժողովի) կարծիքով ԱՊՊԱ ոլորտում տվյալ փորձագետի կողմից պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության իրականացումը կարող է նպաստել զեղծարարությունների մեծացմանը, ինչպես նաև վտանգել ԱՊՊԱ ոլորտի պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննությունների գործընթացի անաչառությունը:

31.4. Փորձագետի որակավորումը կարող է կասեցվել որոշակի ժամկետով կամ մինչև կասեցման համար հիմք հանդիսացող հանգամանքների վերացումը, բայց բոլոր դեպքերում՝ ոչ ավելի, քան 6 ամիսը: Կասեցման ժամանակահատվածում համապատասխան անձը համարվում է որակավորում չունեցող և նրան չի կարող հանձնարարվել ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների որևէ փորձաքննություն:

32. Խորհուրդն ուժը կորցրած է ճանաչում փորձագետի որակավորումը, եթե՝

- 1) փորձագետը ներկայացրել է համապատասխան գրավոր միջնորդագիր,
- 2) փորձագետը մահացել է:

ԳԼՈՒԽ 8

ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԱՆՁ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ՀԵՏ ԿՆՔՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ

33. Ֆիզիկական անձ փորձագետի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի գրանցման համար ապահովագրական ընկերությունը Բյուրո է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) Ապահովագրական ընկերության միջնորդագիր՝ փորձագետի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագիրը գրանցելու համար (համաձայն **ձև 2**-ի),

2) Ապահովագրական ընկերության և փորձագետ աշխատակցի աշխատանքային պայմանագրի պատճենը՝ «Իսկական հետ ճիշտ է» նշումով՝ հաստատված ապահովագրական ընկերության գործադիր մարմնի ղեկավարի ստորագրությամբ և կնիքով,

3) Որակավորված փորձագետի հետ փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկանք (համաձայն **ձև 3**-ի): Ընդ որում տեղեկանքում նշված փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ յուրաքանչյուր փոփոխության դեպքում փորձագետը պարտավոր է Բյուրո ներկայացնել նոր տեղեկանք՝ փոփոխությունը տեղի ունենալուց հետո 10-օրյա ժամկետում:

34. Կոմիտեն ֆիզիկական անձ փորձագետի հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրի գրանցման կամ գրանցումը մերժելու մասին որոշումն ընդունում է սույն կանոնների **33**-րդ կետում նշված փաստաթղթերն ստանալուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Գործադիր տնօրենը Կոմիտեի՝ սույն կետով նախատեսված դրական որոշման հիման վրա պայմանագրի գրանցումն իրականացնում է պայմանագրի գործողության ժամկետով, սակայն ոչ ավելի, քան փորձագետին տրված որակավորման ժամկետի ավարտը:

35. Կոմիտեն որոշում է կայացնում փորձագետի հետ կնքված պայմանագրի գրանցումը մերժելու մասին, եթե՝

1) ներկայացված փաստաթղթերը չեն համապատասխանում սույն կանոններին, կամ ներկայացվել են կեղծ փաստաթղթեր կամ ներկայացված փաստաթղթերում արտացոլվել են ոչ արժանահավատ տեղեկություններ,

2) որակավորված փորձագետին Բյուրոյի կողմից տրված որակավորման գործողության ժամկետն ավարտվել է կամ փորձագետը զրկվել է որակավորումից կամ փորձագետի որակավորումը կասեցված է կամ որակավորումն ուժը կորցրած է ճանաչվել,

3) Կոմիտեի կողմից որոշում կայացնելու պահին Բյուրոյում գրանցված է տվյալ ապահովագրական ընկերության և փորձագետի միջև կնքված պայմանագիր, որով փորձագետին իրավունք է վերապահվում իրականացնել ԱՊՊԱ պատահարների հետևանքով առաջացած վնասի գնահատում:

36. Ապահովագրական ընկերությունը պարտավոր է որակավորված փորձագետի հետ աշխատանքային պայմանագիրը դադարեցնելուց կամ փոփոխելուց հետո՝ 10 օրվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Բյուրոյին՝ նշելով նաև որակավորված փորձագետի հետ աշխատանքային պայմանագրի դադարեցման հիմքը:

37. Գործադիր տնօրենը Կոմիտեի որոշման հիման վրա գրանցումից հանում է փորձագետի հետ կնքված պայմանագիրը, եթե՝

1) գրանցումից հետո փորձագետի և ապահովագրական ընկերության միջև կնքված պայմանագրի դրույթները փոփոխվել են, և այդ փոփոխության արդյունքում պայմանագիրը այլևս չի համապատասխանում սույն կանոնների պահանջներին,

2) գրանցումից հետո պարզվել է, որ գրանցման ժամանակ Բյուրո են ներկայացվել կեղծ կամ անարժանահավատ փաստաթղթեր կամ տեղեկություններ,

3) գրանցումից հետո փորձագետը զրկվել է փորձագետի որակավորումից կամ ուժը կորցրել է նրա որակավորումը,

4) փորձագետի և ապահովագրական ընկերության միջև կնքված պայմանագիրը լուծվել է:

ԲԱԺԻՆ 4

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 9

ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

38. Որպես փորձագիտական կազմակերպություն որակավորվելու համար կազմակերպությունը պետք է բավարարի հետևյալ պահանջներին՝

1) ունի իրավաբանական անձի կարգավիճակ,

2) նշանակալից մասնակիցները, խորհրդի նախագահը և անդամները, գործադիր մարմնի ղեկավարը բավարարում են սույն կանոնների 17-րդ կետի 2-ից 7 ենթակետերում նշված պահանջներին,

3) ունի առնվազն 5 աշխատակից, որոնք ունեն Բյուրոյի կողմից տրված ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետի որակավորում:

ԳԼՈՒԽ 10

ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿՆՔՎՈՂ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

39. Ապահովագրական ընկերությունների և փորձագիտական կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրերն առնվազն պետք է պարունակեն՝

1) պայմանագրի գործողության ժամկետը և պայմանագիրը վաղաժամկետ դադարեցնելու հիմքերն ու կարգը,

2) պատվերներ տալու ձևը և այն փորձագետին փոխանցելու եղանակը,

3) փորձաքննության շրջանակները, որոնք տվյալ պայմանագրի շրջանակներում պետք է իրականացվեն փորձագետի կողմից,

4) փորձագետի վարձատրության սկզբունքներն ու վարձատրության վճարման ժամկետները,

5) փորձագետի պարտավորությունը՝ հրաժարվելու փորձաքննություն իրականացնելուց այն դեպքերում, երբ ինքը փոխկապակցված է պատահարի մասնակիցներից որևէ մեկի հետ կամ որևէ կերպով առկա է այլ շահերի բախում:

6) փորձագետի պարտավորությունը՝ փորձաքննության իրականացման գործընթացում առաջնորդվել օրենքով և ԱՊՊԱ ոլորտում փորձաքննության ոլորտը կարգավորող Բյուրոյի կանոններով սահմանված պահանջներով և սկզբունքներով, և ապահովագրական ընկերության պարտավորությունը՝ այդ պահանջները կամ դրանց փոփոխություններն

ուժի մեջ մտնելուց առնվազն մեկ աշխատանքային օր առաջ պատշաճ կերպով ծանուցել փորձագետին համապատասխան կանոնների և դրանց փոփոխությունների մասին,

7) նշում այն մասին, որ փորձագետը ծանոթ է Բյուրոյի կողմից փորձագետների որակավորումից զրկման, ինչպես նաև իրենց միջև կնքված պայմանագիրը գրանցելու և գրանցումից հանելու հիմքերին, կարգին և հետևանքներին,

8) փորձագետի համաձայնությունը առ այն, որպեսզի տվյալ ապահովագրական ընկերությունը և Բյուրոյի ներկայացուցիչները պայմանագրի շրջանակներում կատարված փորձաքննության հետ կապված ցանկացած պահի իր մոտ կատարեն ուսումնասիրություններ և ստանան դրանց հետ կապված բացատրություններ և հիմնավորումներ, ինչպես նաև փորձագետի պարտավորությունը ցանկացած պահի ապահովագրական ընկերության կամ Բյուրոյի ներկայացուցիչների պահանջով նրանց տրամադրել փորձաքննության եզրակացությունը և գործընթացին վերաբերող փաստաթղթեր և հիմնավորումներ,

9) փորձագետի պարտավորությունը հատուցել իր կողմից փորձաքննության իրականացման ընթացքում իր մասնագիտական սխալի կամ անփութության, ինչպես նաև դիտավորյալ գործողությունների հետևանքով տուժողին, նրա իրավահաջորդին, ապահովադրին, ապահովագրված անձին, ապահովագրական ընկերությանը և (կամ) Բյուրոյին պատճառված վնասները,

10) փորձագետի պարտավորությունը իր կողմից կատարված փորձաքննության զծով նշանակված լրացուցիչ, կրկնակի փորձաքննությունների գործընթացներում, Բյուրոյի ստուգիչ փորձաքննություններում, դրա հետ կապված վարչական և դատական վարույթներում, ցանկացած շահագրգիռ անձի համապատասխան պահանջի առկայությամբ մասնակցելու և հիմնավորելու իր կողմից կատարված փորձաքննության արդյունքները,

11) փորձագետի պարտավորությունը՝ ապահովագրական ընկերության կողմից համապատասխան հանձնարարական ստանալուց հետո՝ առավելագույնը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրել փորձագիտական եզրակացություն կամ առավելագույնը 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրել փորձագիտական եզրակացություն տալու անհնարինության գրավոր բացատրություն,

12) այն աշխարհագրական ծածկույթը, որի շրջանակներում փորձագետը պարտավորվում է կատարել պայմանագրով իրեն պատվիրված փորձաքննությունը,

13) փորձագետի պարտավորությունը՝ առանց ապահովագրական ընկերության (Բյուրոյի) ներկայացուցչի չիրականացնել ապահովագրական պատահարի առաջացման պատճառների հետ կապված քննարկումներ, ճշտումներ և ցանկացած պարզաբանումներ տուժողի, նրա ներկայացուցչի կամ իրավահաջորդի, ապահովադրի կամ ապահովագրված անձի հետ,

14) փորձագետի պարտավորությունը՝ օրենքով սահմանված կարգով պահպանելու պայմանագրի շրջանակներում իրականացված փորձաքննության գործընթացում իրեն հայտնի դարձած ապահովագրական, առևտրային կամ այլ գաղտնիք պարունակող տեղեկությունների գաղտնիությունը:

ԳԼՈՒԽ 11

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ

40. Փորձագիտական կազմակերպությունները Խորհրդում անցնում են որակավորման փուլ, իսկ նրանց հետ կնքված պայմանագրերը՝ Կոմիտեում գրանցման փուլ: Որակավորման փուլը ենթադրում է սույն կանոններով փորձագիտական կազմակերպությունների նկատմամբ սահմանված պահանջների համապատասխանության ստուգման և կազմակերպության ղեկավարի հետ բանավոր հարցազրույցի (եթե նման հարցազրույց առկա է եղել) արդյունքում դիմում ներկայացրած կազմակերպության որակավորում կամ որակավորման տրամադրման մերժում:

41. Փորձագետի որակավորում ստանալու համար կազմակերպությունը Բյուրո է ներկայացնում՝

1) կազմակերպության իրավասու մարմնի կողմից ներկայացված դիմում՝ որակավորում ստանալու համար (համաձայն **ձև 1**-ի),

2) կազմակերպության գրանցման վկայականի, հարկ վճարողի հաշվառման համարի (ռեզիդենտների համար) և կանոնադրության պատճենները՝ «Իսկական հետ ճիշտ է» նշումով՝ հաստատված դիմումատու կազմակերպության իրավասու մարմնի ստորագրությամբ և կնիքով (առկայության դեպքում),

3) նշանակալից մասնակիցների, խորհրդի նախագահի և անդամների, գործադիր մարմնի ղեկավարի կողմից տրված հայտարարություն սույն կանոնների **38**-րդ կետի 2-րդ ենթակետով նախատեսված պահանջներին բավարարելու վերաբերյալ,

4) կազմակերպության՝ սույն կանոնների **38**-րդ կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված առնվազն թվով 5 աշխատակիցների անձնագրերի և նրանց հետ կնքված աշխատանքային պայմանագրերի պատճենները՝ հաստատված կազմակերպության իրավասու մարմնի ստորագրությամբ և կնիքով (առկայության դեպքում):

42. Բյուրոյի գործադիր տնօրենը և (կամ) Խորհուրդը (Որակավորման հանձնաժողովը) կարող են փորձագիտական կազմակերպությունից պահանջել նաև նախորդ կետում արտացոլված փաստաթղթերի կամ տեղեկատվության արժանահատավատությունը հիմնավորող այլ տվյալներ, նյութեր, փաստաթղթեր և տեղեկանքներ:

43. Որակավորման հանձնաժողովը կարող է իր նիստին հրավիրել այն կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարին, որի որակավորման հարցը ներառված է նիստի օրակարգում՝ նիստից առնվազն մեկ աշխատանքային օր առաջ տեղեկացնելով նրան այդ մասին:

44. Որակավորման հանձնաժողովը կազմակերպությանը որակավորելու կամ այն մերժելու մասին որոշում է ընդունում կազմակերպության կողմից՝ սույն կանոնների **41**-րդ կետում նշված փաստաթղթերը Բյուրո ներկայացնելու պահից՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

45. Փաստաթղթերը ոչ ամբողջական և թերի լինելու դեպքում Բյուրոյի գործադիր տնօրենը կազմակերպությանը որակավորում տալու հարցը Որակավորման հանձնաժողովին չի ներկայացնում և կազմակերպության կողմից դիմումը ստանալու պահից՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր իրազեկում է նրան այդ մասին: Ծանուցման պահից՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում, թեկնածուի կողմից բոլոր փաստաթղթերը պատշաճ կերպով ներկայացվելու դեպքում դիմումը համարվում է ընդունված սկզբնական ներկայացման օրը:

46. Խորհրդի կողմից փորձագետների որակավորումն իրականացվում է սույն կանոնների 25-րդ կետով սահմանված ընթացակարգով:

47. Սույն կանոնների 46-րդ կետով նախատեսված կարգով փորձագետին որակավորելու պահից՝ 10-օրյա ժամկետում, Բյուրոն իր ինտերնետային կայքում հրապարակում է որակավորված փորձագիտական կազմակերպության անվանումը, թույլատրված գործունեությունը, որակավորման գործողության ժամկետը, ապահովագրական ընկերության անվանումը, որի հետ կնքված պայմանագիրը գրանցված է Բյուրոյի կողմից և նշումներ որակավորումից զրկված լինելու կամ որակավորումը կասեցնելու կամ որակավորումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:

48. Որակավորման մասին տվյալները հաշվառվում են Բյուրոյում վարվող էլեկտրոնային գրանցամատյանում, որտեղ գրառվում են որակավորված փորձագիտական կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, գործունեության հիմնական հասցեն, հեռախոսահամարը, թույլատրված գործունեությունը, որակավորման գործողության ժամկետը, պայմանագրի գրանցման ամսաթիվը, ապահովագրական ընկերության անվանումը, որի հետ կնքված պայմանագիրը գրանցված է Բյուրոյի կողմից, փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկատվություն և նշումներ որակավորումից զրկված լինելու կամ որակավորումը կասեցնելու կամ որակավորումը ուժը կորցրած ճանաչելու մասին:

49. Որակավորում ստանալու համար Բյուրո դիմած, սակայն որակավորում չստացած փորձագիտական կազմակերպությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը նույնպես հաշվառվում է Բյուրոյի համապատասխան էլեկտրոնային գրանցամատյանում:

50. Որակավորման հանձնաժողովը (Խորհուրդը) մերժում է կազմակերպությանը որակավորում տալը, եթե՝

1) ներկայացված տվյալները Որակավորման հանձնաժողովի հիմնավոր կարծիքով լիարժեք, արժանահավատ կամ ամբողջական չեն,

2) բավարար կամ լիարժեք ապահովված չեն սույն կանոնների 41-րդ կետի 3-րդ ենթակետով նախատեսված հայտարարությունները կամ դրանք Որակավորման հանձնաժողովի (Խորհրդի) հիմնավորված կարծիքով չեն համապատասխանում իրականությանը,

3) կազմակերպության՝ փորձագետի որակավորում տրամադրելու մասին նախորդ մերժված միջնորդագրից հետո մեկ ամիսը չի լրացել,

4) թեկնածուն դիմում ներկայացնելուն նախորդող երեք տարվա ընթացքում Բյուրոյի կողմից զրկվել է փորձագետի որակավորումից՝ բացառությամբ սույն կանոնների 51.2-րդ կետի 2)-րդ ենթակետով սահմանված դեպքերի,

5) Որակավորման հանձնաժողովը, փորձագիտական կազմակերպության ղեկավարի հետ բանավոր հարցազրույցի արդյունքում (եթե նման հարցազրույց առկա է եղել), ունի ձևավորված ոչ դրական կարծիք փորձագիտական կազմակերպության աշխատանքի կազմակերպման սկզբունքների և մեխանիզմների մասին,

6) Որակավորման հանձնաժողովը որոշել է հրավիրել փորձագիտական կազմակերպության ղեկավարին հարցազրույց անցկացնելու համար, սակայն վերջինս անհիմն պատճառներով հրաժարվել է ներկայանալ:

51. Խորհուրդը նախագուշացնում է փորձագետին, գրկում է նրան որակավորումից կամ կասեցնում է նրա որակավորման գործողությունը Որակավորման հանձնաժողովի որոշման հիման վրա՝ սույն կանոնների 25-րդ կետով սահմանված կարգով: Խորհուրդը կարող է նախագուշացնել փորձագետին, որակավորումից գրկել նրան կամ կասեցնել նրա որակավորման գործողությունը սույն կանոնների համապատասխանաբար 51.1-րդ, 51.2-րդ կամ 51.3-րդ կետով նախատեսված դեպքերում:

51.1. Խորհուրդը կարող է նախագուշացնել փորձագետին (ինչի մասին Բյուրոն հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում), եթե

1) ստուգիչ կամ կրկնակի փորձաքննության արդյունքներով կամ դատարանի՝ գործն ըստ էության լուծող ակտով փորձագետի տրված եզրակացությունը հիմնովին փոփոխվել է, և այն բողոքարկված չէ կամ բողոքարկման բոլոր փուլերի ավարտից հետո փորձագետի եզրակացությունը մնացել է հիմնովին փոփոխված,

2) նրա կողմից խախտվել են իր հետ կնքված պայմանագրի՝ սույն կանոնների 39-րդ կետի 5-րդ, 6-րդ, 8-րդ, 10-րդ, 11-րդ, 13-րդ և 14-րդ ենթակետերով նախատեսված պահանջները:

51.2. Խորհուրդն իրավունք ունի գրկել փորձագետին որակավորումից (ինչի մասին Բյուրոն հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում), եթե՝

1) պարզվում է, որ վերջինս որակավորման կամ գրանցման փուլում ներկայացրել է կեղծ տեղեկություններ կամ փաստաթղթեր,

2) սույն կանոնների 51.3-րդ կետի 1)-ին ենթակետով սահմանված հիմքով փորձագետի որակավորման գործողությունը կասեցնելու ժամկետի ավարտից հետո չեն վերացել կասեցման հիմքերը,

3) Խորհրդի (Որակավորման հանձնաժողովի) հիմնավոր կարծիքով ԱՊՊԱ ոլորտում տվյալ փորձագետի կողմից պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության իրականացումը կարող է նպաստել զեղծարարությունների մեծացմանը, ինչպես նաև վտանգել ԱՊՊԱ ոլորտի պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննությունների գործընթացի անաչառությունը,

4) վերջին 1 տարվա ընթացքում փորձագետի նկատմամբ երկրորդ անգամ է կիրառվում նախագուշացում կամ Խորհրդի (Որակավորման հանձնաժողովի) կարծիքով սույն կանոնների 51.1-րդ կետով նախատեսված՝ փորձագետի կողմից թույլ տրված խախտման համար նախագուշացման կիրառումը չի համապատասխանում խախտման ծանրությանը կամ չի կարող ապահովել փորձագետի կողմից հետագայում նմանատիպ խախտումների կատարման բացառումը:

51.3. Խորհուրդն իրավունք ունի կասեցնել փորձագետի որակավորման գործողությունը (ինչի մասին Բյուրոն հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում), եթե՝

1) պարզվում է, որ նա չի բավարարում սույն կանոններով փորձագետի որակավորման համար սահմանված պահանջներին,

2) Խորհրդի (Որակավորման հանձնաժողովի) կարծիքով ԱՊՊԱ ոլորտում տվյալ փորձագետի կողմից պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննության իրականացումը կարող է նպաստել զեղծարարությունների մեծացմանը, ինչպես նաև վտանգել ԱՊՊԱ ոլորտի պատահարի առաջացման պատճառների փորձաքննությունների գործընթացի անաչառությունը,

3) փորձագետը սույն կանոնների 51.1-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված դեպքերում բողոքարկել է ստուգիչ, կրկնակի փորձաքննության արդյունքները կամ դատարանի գործն ըստ էության լուծող ակտը:

51.4. Փորձագետի որակավորումը կարող է կասեցվել որոշակի ժամկետով կամ մինչև կասեցման համար հիմք հանդիսացող հանգամանքների վերացումը, բայց բոլոր դեպքերում՝ ոչ ավելի, քան 6 ամիսը: Կասեցման ժամանակահատվածում համապատասխան անձը համարվում է որակավորում չունեցող և նրան չի կարող հանձնարարվել ԱՊՊԱ ոլորտում պատահարի առաջացման պատճառների որևէ փորձաքննություն:

51.5. Եթե սույն կանոնների 51.1-րդ կետով նախատեսված դեպքերում փորձագետին նախազգուշացնելու, որակավորումից զրկելու կամ որակավորման գործողությունը կասեցնելու վերաբերյալ դրույթները բացի փորձագիտական կազմակերպությունից տարածվում են նաև այն փորձագետի (փորձագետների) վրա, ով (ովքեր) անմիջականորեն կազմել է (են) փորձագիտական եզրակացությունը (հաշվետվությունը):

52. Խորհուրդն ուժը կորցրած է ճանաչում փորձագետի որակավորումը, եթե՝

1) փորձագետը ներկայացրել է համապատասխան գրավոր միջնորդագիր,

2) փորձագետը լուծարվել է կամ անվճարունակ (սնանկ) է ճանաչվել կամ վերակազմակերպվել է, բացառությամբ վերակազմավորման դեպքի, ինչպես նաև միացման դեպքում պահպանվող կազմակերպության և առանձնացման դեպքում՝ այն կազմակերպության, որից առանձնացվել են:

ԳԼՈՒԽ 12

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿՆՔՎՈՂ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԸ

53. Փորձագիտական կազմակերպության հետ կնքված պայմանագիրը գրանցելու համար ապահովագրական ընկերությունը Բյուրո է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) Ապահովագրական ընկերության միջնորդագիր՝ փորձագիտական կազմակերպության հետ կնքված պայմանագիրը գրանցելու համար (համաձայն **ձև 2**-ի),

2) Ապահովագրական ընկերության և փորձագիտական կազմակերպության միջև կնքված պայմանագրի պատճենը՝ «Իսկական հետ ճիշտ է» նշումով՝ հաստատված ապահովագրական ընկերության իրավասու մարմնի ստորագրությամբ և կնիքով,

3) փաստաթուղթ, որով հավաստվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից ապահովագրական ընկերությանը տրված թույլտվությունը՝ համապատասխան գործառույթը տվյալ կազմակերպությանը պատվիրակելու վերաբերյալ (օրենսդրությամբ նման թույլտվություն ստանալու պահանջի առկայության դեպքում),

4) Որակավորված կազմակերպության հետ փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ տեղեկանք (համաձայն **ձև 3**-ի): Ընդ որում տեղեկանքում նշված փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ յուրաքանչյուր փոփոխության դեպքում կազմակերպությունը պարտավոր է Բյուրո ներկայացնել նոր տեղեկանք՝ փոփոխությունը տեղի ունենալուց հետո՝ 10-օրյա ժամկետում:

54. Կոմիտեն փորձագիտական կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրի գրանցուման կամ գրանցումը մերժելու մասին որոշումն ընդունում է սույն կանոններով

նախատեսված անհրաժեշտ փաստաթղթերն ստանալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Կոմիտեի կողմից սույն կետով նախատեսված դրական որոշում կայացվելու դեպքում Գործադիր տնօրենը գրանցում է պայմանագիրը, ընդ որում փորձագետի հետ կնքված պայմանագրի գրանցումն իրականացվում է պայմանագրի գործողության ժամկետով, սակայն ոչ ավելի, քան փորձագիտական կազմակերպությանը տրված որակավորման ժամկետի ավարտը:

55. Կոմիտեն որոշում է կայացնում փորձագիտական կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրի գրանցումը մերժելու մասին, եթե՝

1) ներկայացված փաստաթղթերը չեն համապատասխանում սույն կանոններին, կամ ներկայացվել են կեղծ փաստաթղթեր կամ ներկայացված փաստաթղթերում արտացոլվել են ոչ արժանահավատ տեղեկություններ,

2) փորձագիտական կազմակերպությանը Բյուրոյի կողմից տրված որակավորման գործողության ժամկետն ավարտվել է կամ փորձագիտական կազմակերպությունը Բյուրոյի կողմից զրկվել է որակավորումից, որակավորումը ուժը կորցրած է ճանաչվել կամ նրա որակավորումը ժամանակավորապես կասեցված է:

56. Ապահովագրական ընկերությունը պարտավոր է փորձագիտական կազմակերպության հետ կնքված պայմանագիրը դադարելուց կամ փոփոխվելուց հետո՝ 10 օրվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Բյուրոյին՝ նշելով նաև պայմանագրի դադարեցման հիմքը:

57. Գործադիր տնօրենը Կոմիտեի որոշման հիման վրա գրանցումից հանում է փորձագիտական կազմակերպության հետ կնքված պայմանագիրը, եթե՝

1) գրանցումից հետո փորձագիտական կազմակերպության և ապահովագրական ընկերության միջև կնքված պայմանագրի դրույթները փոփոխվել են, և այդ փոփոխության արդյունքում պայմանագիրը այլևս չի համապատասխանում սույն կանոնների պահանջներին,

2) գրանցումից հետո պարզվել է, որ գրանցման ժամանակ Բյուրո են ներկայացվել կեղծ կամ անարժանահավատ փաստաթղթեր կամ տեղեկություններ,

3) գրանցումից հետո փորձագիտական կազմակերպությունը զրկվել է փորձագետի որակավորումից կամ ուժը կորցրել է նրա որակավորումը,

4) փորձագիտական կազմակերպության և ապահովագրական ընկերության միջև կնքված պայմանագիրը լուծվել է:

ԲԱԺԻՆ 5

ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՐՎՈՂ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

ԳԼՈՒԽ 13

ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ԿՈՂՄԻՑ ՏՐՎՈՂ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

58. *Ստանդարտ հատուցման գործընթացով* իրականացվող առաջնային փորձաքննության համար տրվող եզրակացությունն առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ բաժինները՝

1) **«Ներածական» բաժին.** այս մասում առնվազն ներկայացվում են՝

ա. փորձաքննության գործընթացի սկիզբը և ավարտը,

բ. պատահարի հանգամանքների համառոտ նկարագրությունը,

գ. պատահարին մասնակից ավտոտրանսպորտային միջոցների և (կամ) պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի զննություն և (կամ) պատահարի մասնակիցների քննություն իրականացնելու դեպքում՝ զննության (քննության) իրականացման վայրը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, զննությանը (քննությանը) մասնակցած անձանց վերաբերյալ տվյալները:

2) **«Հետազոտություն» բաժին.** այս բաժնում փորձագիտական գիտելիքներ չունեցող անձանց համար հասկանալի լեզվով (օգտագործված մասնագիտական եզրույթները պետք է հնարավորինս մեկնաբանվեն) մանրամասն նկարագրվում են հետազոտման ընթացքն ու արդյունքները, մասնավորապես այստեղ առնվազն ներկայացվում են՝

ա. պատահարի հանգամանքների բացահայտման նպատակով կատարված հետազոտությունները,

բ. հետազոտման մեթոդներն ու այդ ընթացքում կիրառված տեխնիկական միջոցները,

գ. հետազոտության ընթացքում հայտնաբերված փաստերը, դրանց վերլուծությունն ու համեմատությունը:

3) **«Հետևություններ» բաժին.** այս մասում շարադրվում են փորձաքննության արդյունքները՝ որպես «Հետազոտություն» բաժնում նշված փաստերի տրամաբանական հետևություն: Այս բաժնում հստակ նշվում են պատահարի ի հայտ գալու պատճառները և դրանում պատահարի մասնակիցների մեղավորությունը (դրա աստիճանը)՝ համապատասխան համառոտ հիմնավորումներով: Այն դեպքում, երբ փորձագետը այս բաժնում շարադրված դատողությունների արդյունքում ունի ձևավորված հիմնավոր կարծիք լրացուցիչ փորձաքննություն անցկացնելու անհրաժեշտության վերաբերյալ, ապա փորձագետը որպես հետևություն մատնանշում է այն խնդիրը կամ խնդիրների ամբողջությունը, որոնք կարիք ունեն հավելյալ փորձաքննության՝ ապահովագրական պատահարի հանգամանքների վերաբերյալ վերջնական եզրահանգում կատարելու նպատակով: Այս բաժինը շարադրվում է հնարավորինս հստակ, պարզ, այնպես, որ հետազոտման արդյունքների հիման վրա հարցը ստանա լիարժեք պարզաբանում՝ առանց տարբեր մեկնաբանությունների տեղիք տալու:

4) **«Հավելվածներ» բաժին.** այս մասում առնվազն ներկայացվում է պատահարը՝ սխեմատիկ կերպով, ինչպես նաև ներկայացվում են պատահարի վայրում կատարված համակողմանի գունավոր ֆոտոլուսանկարները և փորձաքննության գործընթացում օգտագործված ֆոտոլուսանկարները:

59. **Համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման գործընթացով** իրականացվող առաջնային փորձաքննության համար տրվող եզրակացությունը հիմնվում է բացառապես համաձայնեցված հայտարարագրում նշված հանգամանքների վրա, իսկ առկայության դեպքում՝ նաև տվյալ պատահարի գծով ճանապարհային երթևեկության անվտանգության համար պատասխանատու լիազոր մարմնի կողմից կազմված ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասնակիցների՝ վարույթ իրականացնելու պահանջից հրաժարվելու մասին համաձայնության, ճանապարհատրանսպորտային պատահարի սխեմայի, պատահարի վերաբերյալ ճանապարհատրանսպորտային պատահարի մասնակիցների բացատրությունների վրա և առնվազն պետք է պարունակի հետևյալ բաժինները՝

1) **«Ներածական» բաժին.** այս մասում առնվազն ներկայացվում են.

ա. փորձաքննության գործընթացի սկիզբը և ավարտը,

բ. համաձայնեցված հայտարարագրում նկարագրված պատահարի հանգամանքները,

գ. այն դեպքում, երբ փորձագետի կողմից իրականացվել է պատահարին մասնակից ավտոտրանսպորտային միջոցների և (կամ) պատահարի արդյունքում վնասված այլ գույքի զննություն՝ զննության իրականացման վայրը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, զննությանը մասնակցած անձանց վերաբերյալ տվյալները:

2) **«Հետազոտություն» բաժին.** այս բաժնում նկարագրվում են համաձայնեցված հայտարարագրում նշված պատահարի՝ իրականության հետ համապատասխանությունը բացահայտելու առնչությամբ փորձագետի կատարած հետազոտությունները և ուսումնասիրությունները:

3) **«Հետևություններ» բաժին.** այս մասում շարադրվում են փորձաքննության արդյունքները՝ որպես «Հետազոտություն» բաժնում նշված փաստերի տրամաբանական հետևություն: Այստեղ փորձագետը ներկայացնում է իր դատողությունները և հստակ եզրահանգումները՝ համաձայնեցված հայտարարագրում նշված պատահարի հանգամանքների վերաբերյալ:

4) **«Հավելվածներ» բաժին.** այս մասում առնվազն ներկայացվում են պատահարի վայրում կատարված համակողմանի գունավոր ֆոտոլուսանկարները, եթե փորձագետը ժամանել է պատահարի վայր և պատահարի վայրում կատարել պատահարին մասնակից ավտոտրանսպորտային միջոցների զննություն, ինչպես նաև փորձաքննության գործընթացում օգտագործված ֆոտոլուսանկարները:

60. **Լրացուցիչ և կրկնակի** փորձաքննության համար տրվող եզրակացությունների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները՝

1) **«Ներածական» բաժին.** այս մասում առնվազն ներկայացվում են.

ա. փորձաքննության գործընթացի սկիզբը և ավարտը,

բ. լրացուցիչ կամ կրկնակի փորձաքննությամբ փորձագետին առաջադրված խնդիրը,

գ. պատահարին մասնակից ավտոտրանսպորտային միջոցների զննություն և (կամ) պատահարի մասնակիցների քննություն իրականացնելու դեպքում՝ զննության (քննության) իրականացնելու դեպքում՝ զննության (քննության) իրականացման վայրը, օրը, ամիսը, տարեթիվը, զննությանը (քննությանը) մասնակցած անձանց վերաբերյալ տվյալները:

2) **«Հետազոտություն» բաժին.** այս բաժնում նկարագրվում են առաջնային փորձաքննության արդյունքները և լրացուցիչ կամ կրկնակի փորձաքննությամբ փորձագետին առաջադրված խնդրի հետ կապված փորձագետի կատարած հետազոտությունները և ուսումնասիրությունները:

3) **«Հետևություններ» բաժին.** այս մասում շարադրվում են փորձաքննության արդյունքները՝ որպես «Հետազոտություն» բաժնում նշված փաստերի տրամաբանական հետևություն: Այստեղ փորձագետը ներկայացնում է իր դատողությունները և հստակ եզրահանգումները՝ առաջնային փորձաքննության արդյունքների՝ լրացուցիչ կամ կրկնակի փորձաքննությամբ փորձագետին առաջադրված խնդրի վերաբերյալ:

4) **«Հավելվածներ» բաժին.** այս մասում առնվազն ներկայացվում են գունավոր ֆոտոլուսանկարները, այլ ապացույցներ, որոնք անհրաժեշտ են եղել փորձագետին համապատասխան եզրահանգում կատարելու համար:

ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԳԼՈՒԽ 14

ԱՅԼ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

61. Սույն կանոններով որակավորման, գրանցման կամ ցանկացած այլ հարցի վերաբերյալ Որակավորման հանձնաժողովի, Խորհրդի կամ Կոմիտեի կողմից բացասական որոշում կայացվելու կամ որակավորումից զրկելու (գրանցումից հանելու) դեպքում դիմում (միջնորդագիր) ներկայացրած անձը (համապատասխան հասցեատերը) պատվիրված նամակով կամ առձեռն հանձնելու միջոցով տեղեկացվում է սվյալ որոշման վերաբերյալ՝ այդ որոշումն ընդունվելուց հետո՝ 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Սույն կետով նախատեսված որոշումն ուժի մեջ է մտնում համապատասխան հասցեատիրոջը սույն կետով սահմանված կարգով ծանուցելուն հաջորդող օրը:

62. Սույն կանոններով որակավորման, գրանցման կամ ցանկացած այլ հարցի վերաբերյալ Որակավորման հանձնաժողովի, Խորհրդի կամ Կոմիտեի կողմից որոշում ընդունելու համար սահմանված ժամկետները սվյալ մարմնի կողմից պահանջվող որոշակի փաստեր պարզաբանելու նպատակով կարող են կասեցվել նրա կողմից, բայց ոչ ավելի, քան մեկ ամսով:

63. Սույն կանոններով որակավորման, գրանցման կամ ցանկացած այլ հարցի վերաբերյալ Որակավորման հանձնաժողովի, Խորհրդի կամ Կոմիտեի կողմից որոշում ընդունելու համար սահմանված ժամկետում այդ մարմինների կողմից դիմում (միջնորդագիր) ներկայացրած անձի դիմումը չմերժելու և սահմանված ժամկետը սույն կանոնների 62-րդ կետով սահմանված կարգով կասեցնելու մասին որոշում չկայացնելու դեպքում համարվում է, որ Բյուրոն ընդունել է դրական որոշում, և Բյուրոն (նրա համապատասխան մարմինը) պարտավոր է իրականացնել այն գործողությունները, որոնք, համաձայն սույն կանոնների, նա պետք է իրականացնեք, եթե սահմանված ժամկետում ընդունած լինեք համապատասխան դրական որոշումը: Ընդ որում, այդ գործողությունների համար սահմանված ժամկետների հաշվարկն սկսվում է Բյուրոյի կողմից համապատասխան որոշումը կայացնելու համար նախատեսված ժամկետի վերջին օրը լրանալու պահից:

ԳԼՈՒԽ 15

ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

64. Սույն կանոնների 5-րդ կետով սահմանված պահանջը ուժի մեջ է մտնում 2011 թվականի հունվարի 1-ին:

65. Սույն կանոններով Բյուրոյի կողմից որակավորված և գրանցված համարվող Ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման համար պատասխանատու պետական մարմնին և (կամ) քրեական հետապնդման մարմիններին ստանդարտ հատուցման գործընթացի փորձագետ համարելու դեպքում ապահովագրական ընկերությունը գրավոր տեղեկացնում է Բյուրոյին:

66. Մինչև 2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ը Բյուրոյի կողմից տրված որակավորման գործողության ժամկետը չի կարող գերազանցել 2011 թվականի դեկտեմբերի 31-ը:

67. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից սույն կանոններով նախատեսված համապատասխան գործառնությունը պատվիրակելու համար թույլտվություն

ստանալու պահանջ սահմանվելու դեպքում, ապահովագրական ընկերությունը այդպիսի պահանջ սահմանվելուն հաջորդող 2 ամսվա ընթացքում պետք է Բյուրո ներկայացնի Բյուրոյի կողմից գրանցված պայմանագրի կողմ փորձագիտական կազմակերպությանը համապատասխան գործառույթը պատվիրակելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից ապահովագրական ընկերությանը տրված թույլտվությունը հավաստող փաստաթուղթ, հակառակ դեպքում Բյուրոն տվյալ փորձագետի հետ կնքված պայմանագիրը հանում է գրանցումից:

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
ԻԱՄ խորհրդի 26/11/2010թ թիվ 27-Լ որոշմամբ հաստատված հավելվածի

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ
Գործադիր տնօրեն _____-ին

Դ Ի Մ Ո Ի Մ

**ԱՊՊԱ ոլորտում ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն
իրականացնելու որակավորում ստանալու**

Հարգելի _____,

Համաձայն «Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ խորհրդի 26/11/2010թ թիվ 27-Լ որոշմամբ հաստատված կանոնների կից ներկայացնում ենք ԱՊՊԱ ոլորտում

- ստանդարտ հատուցման
- համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման

գործընթացով ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն
իրականացնելու որակավորում ստանալու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերն ու
տեղեկությունները:

Հավաստիացնում եմ (ենք), որ ներկայացված տեղեկատվությունն արժանահավատ է ու
ամբողջական, և գիտակցում եմ (ենք), որ որևէ փաստի սխալ ներկայացումը կամ
բացթողումը հանգեցնում է դիմումի մերժմանը: Սույն դիմումով տալիս եմ (ենք)
համաձայնություն «Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ-ին՝
ներկայացված փաստաթղթերը և տեղեկությունները ճշտելու նպատակով կատարել
համապատասխան ստուգումներ և ուսումնասիրություններ, ինչպես նաև կատարել
հարցումներ և ստանալ դրանց պատասխանները: Ներկայացված փաստաթղթերում և
(կամ) տեղեկություններում ցանկացած փոփոխության դեպքում պարտավորվում եմ (ենք)
10-օրյա ժամկետում այդ մասին տեղեկացնել Բյուրոյին:

Առդիր՝ _____ էջ:

Դիմող՝ _____

Անուն, ազգանուն (Ընկերության անվանումը, իրավասու անձի անունը, ազգանունը) ստորագրությունը

Կ. Տ

բնակության (գործունեության) հասցե, հեռախոսահամար,

«___» _____ 20 թ.

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
ԻԱՄ խորհրդի 26/11/2010թ թիվ 27-Լ որոշմամբ հաստատված հավելվածի

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ
Գործադիր տնօրեն _____-ին

Մ Ի Ջ Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ի Ր
ԱՊՊԱ ոլորտում փորձագետի հետ կնքված պայմանագրի գրանցման

Հարգելի _____,

Համաձայն Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո» ԻԱՄ խորհրդի 26/11/2010թ թիվ 27-Լ որոշմամբ հաստատված կանոնների խնդրում ենք գրանցել _____-ի

Փորձագիտական կազմակերպության անվանումը (որակավորված փորձագետի անուն ազգանունը, անձնագրային տվյալները)

հետ կնքված պայմանագիրը՝ որպես ԱՊՊԱ ոլորտում

ստանդարտ հատուցման,

համաձայնեցված հայտարարագրով հատուցման

գործընթացով ապահովագրական պատահարի պատճառների փորձաքննություն
իրականացնող փորձագետ:

Առդիր՝ _____ էջ:

Ապահովագրական ընկերության իրավասու անձ՝ _____

Ընկերության անվանումը, իրավասու անձի անունը, ազգանունը, ստորագրությունը

Կ. Տ

« ____ » _____ 20 թ.

«Հայաստանի ավտոապահովագրողների բյուրո»
 ԻԱՄ խորհրդի 26/11/2010թ թիվ 27-Լ որոշմամբ հաստատված հավելվածի

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՐՁԱԳԵՏԻ ՀԵՏ ՓՈԽԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Փորձագետի հետ փոխկապակցված ֆիզիկական անձանց ցանկ

	<i>Անուն, ազգանուն</i>	<i>Անձնագրի սերիա և համար</i>	<i>Բնակության վայր</i>	<i>Փոխկապակցվածության ձև</i>	<i>Աշխատանքի վայր</i>	<i>Պաշտոն</i>	<i>Հեռախոսահամար</i>
1.							
2.							
...							

Փորձագետի հետ փոխկապակցված իրավաբանական անձանց ցանկ

	<i>Կազմակերպության անվանում</i>	<i>Գտնվելու վայր</i>	<i>Փոխկապակցվածության ձև</i>	<i>Հեռախոսահամար</i>
1.				
2.				
...				

Սույն տեղեկանքում իմ կողմից հայտարարված փոխկապակցված անձանց վերաբերյալ ցանկացած փոփոխության դեպքում պարտավորվում եմ Ապահովագրական ընկերություն և Բյուրո ներկայացնել նոր տեղեկանք՝ փոփոխությունը տեղի ունենալուց հետո 10-օրյա ժամկետում:

Փորձագետի անուն, ազգանուն (անվանում) _____

ստորագրություն

ամսաթիվ